

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖRENINGEN SVENSKBYBORNA

2016-07-01 - 2017-06-30

Styrelsen får härmed avge redovisning för föreningens 62:e verksamhetsår.

Styrelse:

Ordförande: Sofia Hoas
Vice ordförande: Peter Knutas
Kassör: Mats Wilson
Sekreterare: Ann-Christine Wallin
Ledamot: Mattias Jakobsson
Ledamot: Susanne Nilsson
Ledamot: Ing-Marie Havklint
Suppleanter: Christina Knutas
Johanna Larson
Therese Annas-Ljung
Irene Annas

Revisorer: Åke Appelqvist, Allan Ahlbin
Revisorsuppleanter: Anna-Greta 'Pyret' Ericsson, Lars Kotz

Valberedning: Anders Sjögren
Ing-Marie Berg
Gunnar Kotz

Festkommitté,
sammankallande: Lilian Jakobsson

Körledare: Yvonne Bogren
Hemsidesansvarig: Åke Utas, Johanna Larson
Facebook admin: Anneli Utas, Sofia Hoas
Medlemsmatrikel: Johanna Larson
Kontakt i Svenskbyn: Sven Bjerlestam
Kontakt i Stockholm: Ingegerd Hasbar , Britta Hoas
Kontakt i Huskvarna: Gunnar Hinas
Kontakt i Malmö: Ann-Marie Persson, Mattias Henriksson Utas

Svenskbyföreningen har haft ett mycket aktivt år. Fokus har varit att göra nya aktiviteter för att värva nya framtida medlemmar, som finns i hela Sverige och världen. Detta kräver också en ny kommunikation via hemsida och social medier. En viktig del är också att nu äntligen ombyggnaden av Svenskbymuseet samt den nya utställningen nu färdigställda, så att vi har en fast punkt för möten och spridande av svenskbybornas historia. Medlemsantalet var 677.

Under året har föreningen genomfört följande:

- firat Högtidsdagen den 1 augusti
- färdigställt och visat filmen på länsteaterns musikal
- arrangerat föreläsning med Jörgen Hedman i Svenskbygården
- ordnat resa till Dagö med Jörgen Hedman
- ordnat en visning vid Landsarkivet i Visby
- startat upp ett nytt DNA-projekt
- hållit Svenskbymuseet med café i Roma öppet
- fortsatt det humanitära arbetet i Gammalsvenskby
- fortsatt driva svenskundervisning i byn
- ordnat språkresor för svenskeleverna
- haft 8 studiecirkelträffar i Svenskbybornas traditionella matlagning
- ordnat 8 stycken torsdagsfika för medlemmarna
- arrangerat höstträff på Gotland
- ordnat städdagar på Svenskbygården
- arrangerat medlemsträff i Stockholm
- hållit föreläsningar om Gammalsvenskby
- hyrt ut Svenskbygården vid 3 tillfällen
- ordnat bokade visningar av museet med fika för 10 grupper
- styrelsen har under året haft 9 protokollförda styrelsemöten

1:A AUGUSTI

Den första augusti 2016 firades i Roma för 87:e gången. C:a 200 personer närvarade från hela Sverige och Gammalsvenskby. Klockorna ringde in medlemmarna och Roma kyrka var nästan fullsatt. Gudstjänsten leddes av Staffan Beijer. Efter picknick i Svenskbyparken hölls det årsmöte med livliga diskussioner.

SVENSKBYKÖREN

Svenskbykören har haft regelbundna övningar under Yvonne Bogrens ledning. Den hade en julkonsert i Roma kyrka med efterföljande kaffe i Svenskbygården. På våren beslutade kören att ta en paus, då deltagandet varit lågt.

SAMMANKOMSTER OCH UTBILDNINGAR

Festkommittén ordnade en trevlig höstträff i Etelhems bygdegård med 75 medlemmar. Gäster från Gammalsvenskby deltog. Det bjöds på borsitj och hembakat bröd. Till kaffet berättade Jörgen Hedman om Dagöresan och Lars Thomsson om regionens Svenskbyprojekt. Som avslutning sjöng kören. Stort tack till våra föreläsare och till festkommittén med Lilian Jakobsson i spetsen.

I september ordnade styrelsen en visning av landsarkivet, där vi fick se vad som finns där om Svenskbybornas historia av Ann-Christin Wallin.

I december ordnades en träff i Hammarbykyrkan i Stockholm. Staffan Beijer höll först en stämmingsfull gudstjänst och efteråt blev det fika. Tack speciellt till Britta Hoas, Ingegerd Hasbar och Andreas Schilbach.

Under hösten och våren ordnades en studiecirkel vid åtta tillfällen, med Svenskbybornas mattraditioner av Ann-Christin Wallin i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan.

Under hela året har Birgitta Utas, den sista torsdagen sept-maj ordnat åtta uppskattade ”torsdagsfika” med kaffe och samtal i Svenskbygården.

Flera medlemmar har varit ute och haft föreläsningar om svenskbybornas historia på skolor, i föreningar och på studiedagar.

SVENSKBYGÅRDEN

Svenskbygården med sin park underhålls och är i gott skick tack vare många flitiga medlemmars insatser under hela året. Susanne Nilsson och Mattias Jakobsson är ansvariga för den.

SVENSKBYMUSEET

Museet med sin nyinvigda utställning ”Svenskbyborna – en folkspillra i Sveriges historia” i Svenskbygården, Roma är uppskattat som besöksmål. Det var öppet under tre sommarmånader 2016 med hjälp av frivilliga medlemmar, volontärer. Under 2016 hade museet 378 besökare och var bokad för visningar vid 10 tillfällen.

Det var svårt att få ihop volontärer 2016. Så inför 2017 anställdes Emma Johansson för att säkerställa att museet och caféet är öppet de dagar vi annonserar ut. Vi hoppas genom detta också kunna förenkla uppdraget, så vi kan värva fler volontärer som har en viktig roll i museet, då de kan bidra med berättelser och erfarenheter om vår spännande historia.

RESOR

I augusti 2016 ordnade föreningen en medlemsresa till Dagö tillsammans med guiderna Jörgen Hedman och Urmias Seriland. Det är nervkittlande att få se och vandra på platser våra förfäder en gång brukat. På denna resa ordnades det också ett känslofyllt bröllop i Röicks kyrka mellan Nils Löfberg och Carina Knutas.

I maj 2017 ordnade Karl-Erik Tysk som vanligt en gruppresa till Gammalsvenskby.

GAMMALSVENSKBY – HUMANITÄR HJÄLP OCH GÄVOR

Föreningen har kontinuerlig kontakt med Gammalsvenskby. Föreningens insamling till humanitär hjälp som går till mediciner, operationer och hjälpmedel i Gammalsvenskby har fortsatt. Främst går pengarna till enskilda unga och gamla som har det extra svårt, samt till samhällsliga funktioner som ålderdomshem och daghem. Vi är tacksamma för att Visby stift beviljat stiftskollekt och de generösa gåvor som skänkts av föreningar och medlemmar. Föreningen har ovärderlig hjälp av Sven Bjerlestam och Natascha Hautunseva som är kontaktpersoner i byn.

Föreningen har fortsatt att hålla i svenskundervisning i Gammalsvenskby med hjälp av svensklärarinnan Larissa Belei samt haft språkresor för svenskeleverna i augusti och oktober, genom av styrelsen sökta medel från O Ekmans fond.

DNA-PROJEKTET

Föreningen startade under vintern ett DNA-projekt efter en idé från journalisten Göran Svedberg. Målet är att försöka lösa var Dagösvenskarna kom ifrån ursprungligen, för att komplettera redan befintlig forskning. Jörgen Hedman och Birgitta Utas har hjälpt till med att ta fram testpersoner.

Under våren samlades det in 25 salivprov på Gotland och Gammalsvenskby från personer som har båda föräldrarna födda i Gammalsvenskby. Proverna lämnades till Mattias Jakobsson; PhD, Professor of Genetics, Uppsala universitet, som ska leda arbetet med att analysera och ta fram forskningresultat, som ska leda till en vetenskaplig artikel. Projektet har fått stor uppmärksamhet i press, både lokalt på Gotland och nationellt i tidningar som släkthistoria och Upsala Nya tidning. Projektet har genom föreningen sökt och fått pengar beviljade från Gotlandsfonden och DBW. Sofia Hoas och Therese Annas-Ljung är projektledare.

FILM

Föreningen färdigställde filmen –”Himlen vårt tak och jorden vårt golv” under 2016. Det är en filmad version av Länsteaterns musikal om svenskbyborna som visades för fulla hus på 2014. Filmen är producerad, filmad, klippt och ljudsatt av Peter Knutas, på uppdrag av Föreningen Svenskbyborna och Länsteatern på Gotland. Dvd:n säljs i begränsad upplaga till föreningens medlemmar för spridande av kunskap om vår historia. Filmen hade en allmän visning på Gotland i juli.

SAMARBETSPROJEKT

Föreningens ordförande har under året suttit i styrgruppen i Region Gotlands ”Svenskbyprojekt”. Det 3-åriga demokratiprojektet startade i juli 2016 och handlar om kunskapsutbyte mellan Gammalsvenskby och Region Gotland för utveckling inom demokrati och jordbruk. I maj 2017 beviljades ytterligare ett delprojekt ”pilotby- i förändringstid” som ska handla om näringsliv och besöksmålsutveckling. Sammanlagt omsluter projektet drygt 3,6 miljoner kronor.

KOMMUNIKATION – HEMSIDA OCH FACEBOOK

Åke Uthas och Johanna Larson har hållit hemsidan uppdaterad. Två nyhetsbrev från styrelsen har skickats ut per vanlig post till föreningsmedlemmarna.

Kommunikationen mellan medlemmarna har ökat, tack vare den facebookside som nu finns för föreningen. Det är glädjande att se att många yngre här ställer frågor om sina släktrötter och bryr sig om människorna i Gammalsvenskby.

Det har skrivits om Gammalsvenskby i rikspress, bl.a. i Expressen, vilket märktes mycket på inflödet av medlemmar till facebooksidan och ekonomisk hjälp till Gammalsvenskby.

STADGAR OCH EKONOMI

Styrelsen har tagit fram ett förslag på reviderade stadgar, som utgår från hembygdsförbundets rekommendationer. Syfte och mål har inte ändrats, utan det handlar om praktiska förändringar, som att verksamhetsår och räkenskapsår bör vara samma. Denna förändring skulle innebära att föreningen kan hålla årsmöte på en helg under våren, där medlemmar från hela landet har möjlighet att komma ner och diskutera organisation och verksamhet samt att låta högtidsdagen den 1 augusti få var en festlig dag, med fokus på familjeaktiviteter och samkväm.

MEDLEMSANTALET

En jämförelse av medlemsantalet de senaste tio har gjorts under våren 2017. Medlemmarna har de senaste tio åren ökat från 643 till 677 medlemmar.

Av 2017 års medlemsadresser går 86% till fastlandet/utlandet och 14% till Gotland. För tio år sedan bodde 38% av medlemmarna på Gotland.

Så de senaste 10 åren har medlemsantalet ökat något. Medlemmarnas fördelning har dock ändrats, så att fler medlemmar bor på fastlandet. Troligen är det barn till gotlandsmedlemmar som har flyttat till fastlandet. Många nya medlemmar har ej heller släktband, men tycker svenskbybornas historia är intressant och att föreningens verksamhet, framförallt i Gammalsvenskby är viktig att stödja. Föreningen har blivit en bred nationell förening med förankring i stora delar av Sverige och i världen.

Glädjande nog har vi också redan högre medlemsintäkter i år jämfört med föregående år (hittills 6%).

EKONOMI

Under året har bokföringen setts över, så att det ska bli enklare att följa upp gåvor till olika ändamål, projekt, fonder etc. På försommaren fick föreningen glädjande nog besked om att föreningen kommer att få ett större arv från Gunvor Larsson-Utas som kommer att tillfalla Utasfonden.

Tack alla flitiga medlemmar för ett händelserikt år!

Styrelsen Föreningen Svenskbyborna

Godkänd av styrelsen på styrelsemötet 2017-07-16

Sofia Hoas

Peter Knutas

Mats Wilson

Ann-Christin Wallin

Mattias Jakobsson

Susanne Nilsson

Ing-Marie Havklint

Irene Annas

Christina Knutas

Johanna Larson

Therese Annas-Ljung